

cutting through complexity

En snabbguide i K2

Förenklat regelverk för redovisning

kpmg.se/k2k3

Ekonomiska
föreningar

Mindre
företag

Heltäckande

Färre
upplysningar

Scheman

Aktiebolag

Regel-
baserat

Upprättarperspektiv

Förvaltningsberättelse

Försiktighets-
principen

Enklare

Redovisnings-
regelverket

Förenklat
regelverk

Kategori

K2 förenklat regelverk för redovisning

Vad innebär det förenklade redovisningsregelverket K2? Hur skiljer det sig från K3 och den äldre normgivningen och hur påverkar det dig och din organisation? KPMGs specialister Catharina Pramhäll, Caisa Drefeldt och Maria Albanese reder ut begreppen.

K3 är Sveriges huvudregelverk för alla större företag. K2 är ett förenklat regelverk som får väljas av mindre aktiebolag och ekonomiska föreningar. Regelverken ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas efter den 31 december 2013, vilket för företag med kalenderår innebär från och med 2014.

För vem gäller K2?

K2 är ett förenklat regelverk som får väljas av mindre företag som är aktiebolag eller ekonomisk förening. Med mindre företag menas företag som de två senaste fastställda räkenskapsåren inte har uppfyllt två eller tre av följande kriterier:

- Mer än 50 anställda
- Mer än 40 miljoner i balansomsättning
- Mer än 80 miljoner i nettoomsättning

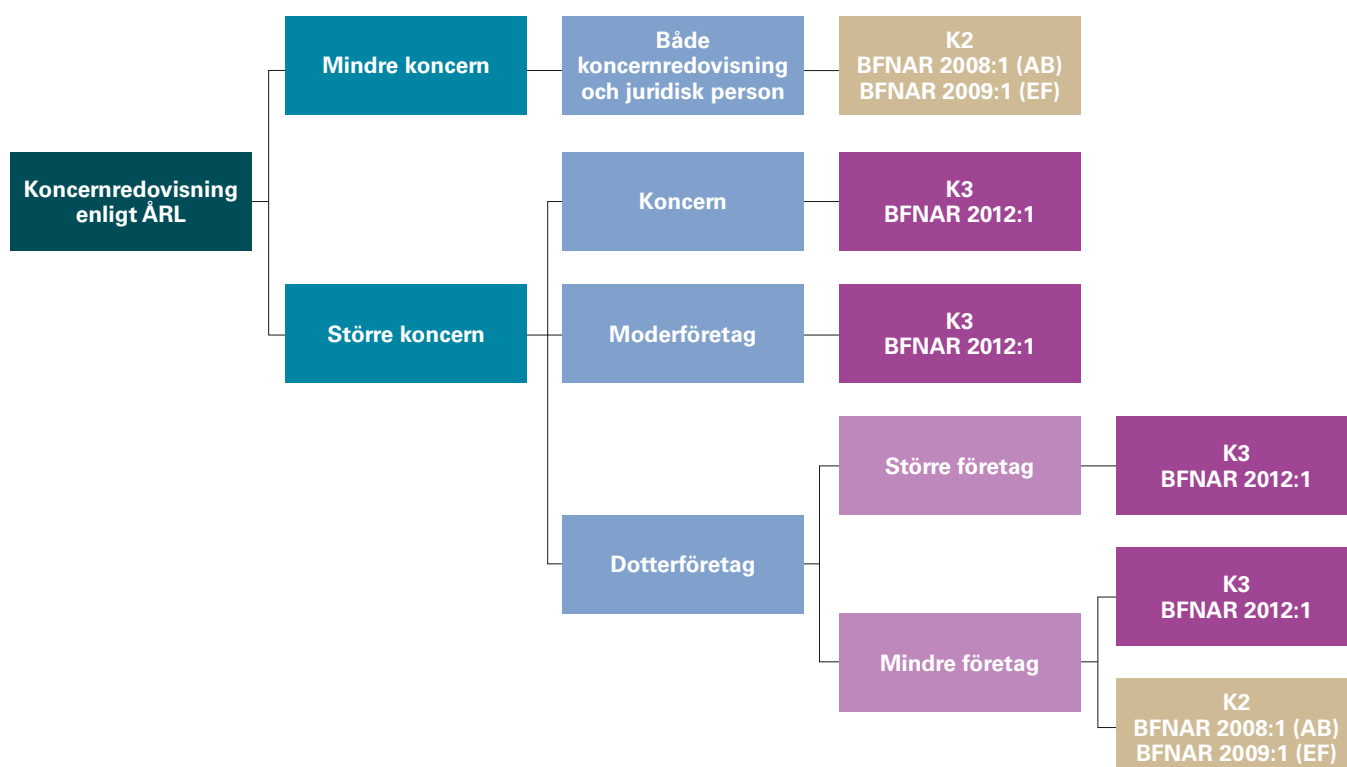
Ett kriterium får således vara uppfyllt för ett mindre företag, men om två av samma kriterier har uppfyllts två år i rad räknas företaget som större det tredje året och får då inte tillämpa K2.

K2 finns som Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning i mindre aktiebolag (BFNAR 2008:1) och Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning i mindre ekonomiska föreningar (BFNAR 2009:1). För övriga företagsformer, t.ex. handelsbolag och stiftelser, har ännu inte något K2 tagits fram och sådana företag fortsätter tills vidare att tillämpa den äldre normgivningen från Bokföringsnämnden eller rekommendationerna RR 1-RR 29 från Redovisningsrådet.

Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening är ett större företag eller om företaget inte väljer att tillämpa K2 ska företaget i stället tillämpa regelverket K3, dvs. Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (BFNAR 2012:1).

K2 får inte väljas av företag som är publika eller av moderföretag i en större koncern.

Bilden nedan visar en översikt över olika företagsformer och vilket/vilka regelverk som får tillämpas.

Moderföretag i en IFRS-koncern får inte tillämpa K3. I stället ska ett sådant företag tillämpa RFR 2 i den juridiska personen.

Dotterföretag som är klassificerade som mindre får välja mellan att tillämpa K2, K3 eller RFR 2. Det är tillåtet att tillämpa olika regelverk inom en koncern. En fördel med att låta ett mindre dotterföretag tillämpa K2 är att dess årsredovisning blir mindre omfattande eftersom upplysningskraven är färre. Många gånger är effekten av transaktionerna i mindre dotterföretag inte så stor att de påverkar koncernrapporteringen, men om effekten är stor är K3 ett bättre val.

Utgångspunkter i K2

En av utgångspunkterna i K2 är att det ska vara ett heltäckande regelverk där all normgivning som behövs för att upprätta en årsredovisning är samlad i en vägledning.

En annan utgångspunkt är förenkling. K2 gör det enklare för företag att upprätta årsredovisningen genom att det är skrivet utifrån ett upprättarperspektiv. T.ex. finns scheman för hur förvaltningsberättelsen, resultaträkningen och balansräkningen ska se ut och kravet på den beskrivning som ska finnas om tillämpade redovisningsprinciper har minskats kraftigt. Det är den som använder årsredovisningen som måste inhämta information om hur årsredovisningen är upprättad. Läsaren, t.ex. en bank, måste därför förstå regelverket. Ett annat exempel på förenkling är att de värden som redovisas i årsredovisningen också är de värden som företaget använder vid beskattningen. K2 tillåter därför att t.ex. avskrivningar görs med samma belopp som enligt skattelagstiftningen.

Valmöjligheterna är färre och det kan sammanfattas med att K2 anger "gör så här" medan K3, som är principbaserat och därmed öppnar för mer tolkningsutrymmen, anger "tänk så här".

K2 bygger på försiktighetsprincipen. De möjligheter som årsredovisningslagen ger avseende t.ex. värdering till verkligt värde, uppskrivningar och aktivering av vissa tillgångar har därför begränsats. Förutom försiktighetsprincipen är skälet till begränsningarna att reglerna i K2 om nedskrivningar är förenklade.

K2 i korthet

K2 står för Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning i mindre aktiebolag (BFNAR 2008:1) och Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning i mindre ekonomiska föreningar (BFNAR 2009:1).

K3 står för Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (BFNAR 2012:1).

Större företag ska tillämpa K3 i årsredovisningar för räkenskapsår som påbörjas efter den 31 december 2013. Mindre aktiebolag och ekonomiska föreningar ska tillämpa K2 eller K3.

Vad skiljer K2 från äldre normgivning?

I dag finns en mängd olika redovisningsregler att tillämpa. Hur stora förändringarna blir för det enskilda företaget beror på vilka regler företaget hittills har tillämpat.

K2 gör att det blir enklare för företag att upprätta årsredovisningen men ger samtidigt en förenklad bild av verksamheten. Således måste en avvägning göras mellan att förenkla arbetet och att ge en förenklad bild. För många mindre företag är informationen dock tillräckligt bra, även om den är förenklad. Nedan redogör vi för några av förenklingsreglerna i K2.

Finansiella instrument får inte värderas till verkligt värde.

Finansiella instrument får inte värderas till verkligt värde trots att årsredovisningslagen tillåter det i vissa fall. För företag som har finansiella instrument och som värderar dem till verkligt värde blir effekten av att gå över till K2 stor och det kan därför vara mer lämpligt att redovisa enligt K3.

Egenupparbetade immateriella tillgångar får inte redovisas som tillgång

Det är inte tillåtet att aktivera utgifter för egenupparbetade immateriella tillgångar. Sådana utgifter ska kostnadsföras direkt. Skälet till det är att det är svårt att värdera denna typ av tillgångar och det kräver mer omfattande regler för t.ex. vilka utgifter som skulle få aktiveras och hur nedskrivningar ska göras. För utvecklingsföretag kan det därför vara mer lämpligt att redovisa enligt K3. Det är inte något som hindrar att ett utvecklingsföretag redovisar enligt K2 men utgifterna för utveckling får inte aktiveras.

Uppskrivning får bara göras på byggnader och mark och då endast upp till taxeringsvärdet

Årsredovisningslagen tillåter att anläggningstillgångar under vissa förutsättningar skrivs upp. K2 begränsar dock den möjligheten till endast byggnader och mark och då maximalt till taxeringsvärdet.

Företaget ska endast redovisa tillgångar som det äger, dvs. får inte redovisa finansiell leasing

I K2 får företag bara redovisa tillgångar som det äger. Det innebär t.ex. att utgifter för tillgångar som leasas ska redovisas löpande (operationell leasing). Det innebär vidare att företag inte får redovisa sina finansiella leasingavtal som om de vore ett avbetalningsköp, dvs. en tillgång och en skuld (finansiell leasing). I K3 ska ett företag redovisa finansiell leasing i koncernredovisningen men i den juridiska personen får ett finansiellt leasingavtal redovisas som ett operationellt.

Redovisning av materiella anläggningstillgångar

I K2 redovisas t.ex. en byggnad normalt som en avskrivningsenhet och delas inte upp i olika komponenter med olika nyttjandeperioder. En tillbyggnad som byggts till senare till den ursprungliga byggnaden redovisas som en tillkommande del. En ombyggnad eller renovering redovisas endast som en anläggningstillgång till den del av ombyggnationen som är prestandahöjande medan resterande del redovisas som en kostnad. K2 är således utformat för att överensstämja med skattelagstiftningen. I K3 redovisas materiella anläggningstillgångar utifrån en komponentansats.

Avskrivningar möjliga enligt skattelagstiftningen

Avskrivningar ska göras utifrån nyttjandeperioden men av förenklingsskäl får företaget använda samma avskrivningsprocent som enligt skattelagstiftningen.

Avsättningar

Endast legala avsättningar ska redovisas som avsättningar. Det innebär att endast företagets åtagande till följd av avtal eller offentligrättsliga regler ska redovisas som en avsättning. Informella åtaganden ska inte redovisas.

Pensioner får inte redovisas enbart som ansvarsförbindelser

Företagets åtaganden avseende pensioner ska redovisas som en avsättning och får inte längre enbart redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Har företaget inte tidigare gjort någon avsättning för pensionsåtagandet ska det göras i och med övergången till K2. I detta fall blir det inte någon skillnad om företaget väljer att redovisa enligt K3 för även där måste en avsättning göras.

Inkomstskatter

Ett företag som tillämpar K2 får inte redovisa någon uppskjuten skatt.

K2 – bakgrund

K2 är en del av Bokföringsnämndens K-projekt. K står för kategori av regelverk.

K2 har varit möjligt att tillämpa sedan 2009. Från den 1 januari 2014 upphör den äldre normgivningen från Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet att gälla för aktiebolag och ekonomiska föreningar. Sådana företag måste därför välja vilket regelverk som ska tillämpas, dvs. K2 eller K3.

K2 är ett förenklat regelverk som bygger på försiktighetsprincipen och har värderingsregler som ligger nära skattelagstiftningens regler.

Pågående arbeten

Intäkter från pågående arbeten på löpande räkning får antingen redovisas enligt huvudregeln, dvs. i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas (successiv vinstavräkning), eller redovisas enligt alternativregeln, dvs. i takt med att företaget fakturerar.

Intäkter från pågående arbeten till fast pris får antingen redovisas successivt eller redovisas när arbetet väsentligen är fullgjort.

Inga indirekta kostnader i egentillverkat varulager eller i pågående arbeten

Enligt årsredovisningslagen får en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader räknas in i anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång. I K2 är det dock inte tillåtet att räkna in indirekta tillverkningskostnader vid beräkningen av anskaffningsvärdet för egentillverkat varulager eller i pågående arbeten.

Koncernbidrag

Koncernbidrag ska redovisas som en bokslutsdisposition, vilket innebär att koncernbidraget påverkar företagets resultaträkning.

Färre periodiseringar

K2 ger, av förenklingsskäl, företaget en möjlighet att inte periodisera alla inkomster och utgifter till rätt år. Utgångspunkten är visserligen att alla poster ska periodiseras, men poster under 5 000 kr behöver inte periodiseras. Ytterligare förenkling är att återkommande utgifter, som inte varierar mellan åren med mer än 20 %, inte behöver periodiseras. Den regeln är tänkt att kunna användas för återkommande utgifter som t.ex. försäkringspremier och leasingavgifter.

Årsredovisningens utformning

K2 har scheman för förvaltningsberättelsen, resultaträkningen och balansräkningen och i dessa finns de rubriker och poster som ska finnas med. Företaget får inte ändra uppställningsformen eller rubrikerna men får benämna posterna på annat sätt om de bättre beskriver postens innehåll.

Endast kostnadsslagsindelad resultaträkning

Enligt årsredovisningslagen kan företaget välja att redovisa en kostnadsslagsindelad eller en funktionsindelad resultaträkning. I K2 är det dock bara den kostnadsslagsindelade resultaträkningen som är tillåten. Om företaget ändå vill lämna en funktionsindelad resultaträkning får det göras i en not.

Färre tilläggsupplysningar

Tillämpas K2 behöver företaget endast lämna de tilläggsupplysningar som krävs enligt årsredovisningslagen. Fler tilläggsupplysningar får lämnas om företaget vill det.

Första tillämpningen av K2

Huvudregeln vid övergången till K2 är att jämförelsetalen för året innan inte behöver räknas om. I stället lämnas föregående års årsredovisning som en bilaga.

Justeringar av den ingående balansen kan behöva göras beroende av att vissa slag av tillgångar, skulder och avsättningar antingen inte får redovisas enligt K2 eller inte tidigare har redovisats men ska redovisas enligt K2. Tillgångar som har skrivits upp eller värderats till verkligt värde behöver också justeras. Det blir aktuellt att justera den ingående balansen i följande fall:

- Egenupparbetade immateriella tillgångar
- Tillgångar och skulder till följd av finansiell leasing
- Uppskjuten skatt
- Åtaganden som inte redovisats som avsättning
- Finansiella instrument som värderats till verkligt värde
- Uppskrivningar på andra tillgångar än byggnader och mark

I not ska upplysas om att K2 tillämpas för första gången och att detta kan innebära en bristande jämförbarhet med närmast föregående år. En avstämning av ingående eget kapital ska också finnas med som not.

Varför K2?

Ett mindre företag som ska upprätta årsredovisning har tidigare kunnat tillämpa en mängd olika regler men i K-projektet samlas alla regler i ett enda dokument (vägledning). I vägledningen återges lagtexten i direkt anslutning till de allmänna råden. Vägledningen innehåller också kommentarer och många exempel, allt för att underlätta läsningen och användningen.

Vad händer om en fråga inte är reglerad?

K2 är ett heltäckande regelverk. Om vägledningen i någon del är otillräcklig ska ytterligare vägledning i första hand sökas i regler i K2 som behandlar liknade frågor. I andra hand ska vägledning sökas i grundläggande principer i årsredovisningslagen och i K2. Företaget får inte hämta vägledning från någon annan normgivning.

Skillnader mellan K2 och K3

Mindre företag kan välja att tillämpa antingen K2 eller K3 när årsredovisningen upprättas. Så vad skiljer? K2 är regelbaserat – ”gör så här” medan K3 är principbaserat och därmed öppnar för mer tolkningsutrymme – ”tänk så här”. K2 är anpassat för mindre företag med relativt okomplicerad verksamhet och med få eller inga externa finansiärer. K3 riktar sig mot större och mer komplexa verksamheter. I K2 tillåts endast den kostnadsslagsindelade resultaträkningen och det finns dessutom detaljerade scheman för förvaltningsberättelsen, resultaträkningen och balansräkningen i vilka tydligt anges vad som ska redovisas i respektive post.

En stor skillnad mellan K2 och K3 är kraven på tilläggsupplysningar. I K2 behöver företaget endast ange att årsredovisningen är upprättad enligt K2 samt de tilläggsupplysningar som krävs enligt årsredovisningslagen. I K3 ska företaget bland annat lämna upplysningar om vilka redovisningsprinciper som tillämpas för t.ex. intäktsredovisning, koncernredovisning, finansiella instrument, leasing och avsättningar.

K2 bygger på försiktighetsprincipen, vilket innebär att det inte är tillåtet att värdera finansiella instrument till verkligt värde, att uppskrivningsmöjligheterna är begränsade och att det inte är tillåtet att aktivera utgifter för egenupparbetade immateriella tillgångar. Motsvarande begränsningar finns inte i K3.

Koncernredovisning och olika regler inom samma koncern

K2 innehåller inte några regler om koncernredovisning. Om moderbolaget i en mindre koncern, i vilken de enskilda företagen tillämpar K2, frivilligt vill upprätta en koncernredovisning ska reglerna om koncernredovisning i årsredovisningslagen tillämpas. Moderbolaget kan inte använda enbart reglerna om koncernredovisning i K3 eftersom K3, i likhet med K2, ska tillämpas i sin helhet.

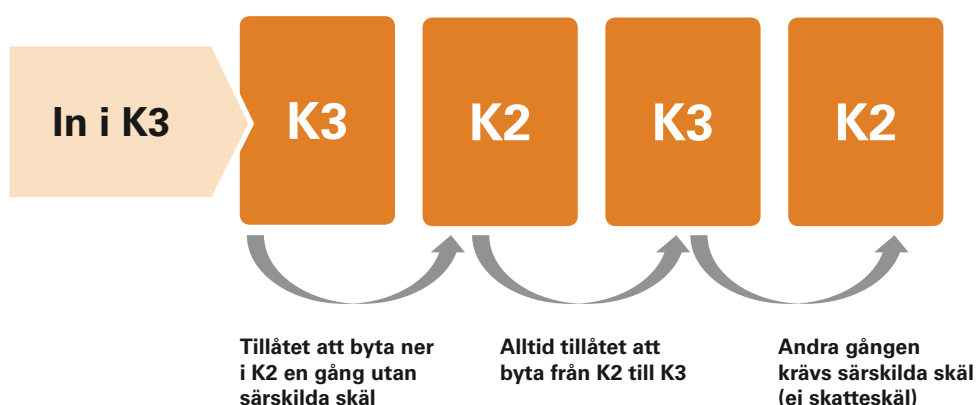
Mindre företag får tillämpa K2 även om moderbolaget upprättar sin årsredovisning och koncernredovisning enligt K3.

Måste företaget välja regelverk?

Ja, företaget måste välja ett regelverk. Den normgivning som finns i dag från Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet upphör att gälla för aktiebolag och ekonomiska föreningar från den 1 januari 2014.

Får man byta mellan K2 och K3?

Det är alltid tillåtet att byta från K2 till K3. Det är tillåtet att byta från K3 till K2 en gång utan särskilda skäl. Ett företag som först har tillämpat K2 och därefter tillämpar K3 får byta tillbaka till K2 endast om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara externa eller interna omständigheter, t.ex. att företaget har bytt huvudägare eller att företagets verksamhet har minskat i betydande omfattning. Skatteskal är inte särskilda skäl. Bilden nedan visar hur företaget får byta mellan olika K-regelverk.

Vill du veta mer?

K2 och K3 är omfattande och förberedelserna för övergången kräver tid. KPMG ordnar regelbundet frukostseminarier och utbildningsdagar i K2 och K3. Självklart ger vi även mer individuella råd och fortlöpande stöd till dem som önskar.

Vill du veta mer om hur vi kan hjälpa dig och företaget i frågor om K2 eller K3? Kontakta Catharina Pramhall på 08-723 93 14 eller catharina.pramhall@kpmg.se eller Maria Albanese på 08-723 95 85 eller maria.albanese@kpmg.se.

Vägledningarna för aktiebolag och ekonomiska föreningar finns att ladda ner på Bokföringsnämndens webbplats www.bfn.se.

Anteckningar

